

Begrepp till introduktion

[Om juridik](#) - [Rättsordningen](#) - [Begrepp till introduktion](#) - [Personrätt](#) - [Hur hänvisar jag till lag?](#) - [ebook](#)

Begreppslista (ej i bokstavsordning)

Rättsregel – Bindande regel som ingår i rättssystemet och kan sanktioneras av det allmänna.

Social regel – Oskriften regel baserad på normer och traditioner, utan juridisk sanktion.

Norm – Regel som styr beteende; i juridik synonymt med rättsregel. Var noga med hur du använder ordet "norm" (se "social regel").

Moralregel – Regel baserad på uppfattningar om rätt och fel.

Lag – Rättsregel beslutad av riksdagen.

Förordning – Regel beslutad av regeringen som preciserar lag.

Föreskrift – Detaljerad regel beslutad av myndighet, ofta med stöd i lag.

Grundlag – Lagar som utgör grunden för statskicket.

Rättskälla – Material som används för att avgöra vad som är gällande rätt (t.ex. lag, praxis, förarbeten).

Praxis – Domstolsavgöranden som används som vägledning.

Prejudikat – Vägledande avgörande från högsta instans (HD eller HFD).

Sedvänja – Praxis eller vana som blivit bindande rättsregel.

Tvingande lagstiftning - lag som inte får avtalas bort eller ändras av parterna. Den gäller oavsett vad parterna kommer överens om, ofta för att skydda den svagare parten i ett avtal, exempelvis konsumenter eller arbetstagare.

Dispositiv lagstiftning - lag som kan avtalas bort eller ändras av parterna. Den fungerar som en utfyllande regel och gäller bara om inget annat avtalats.

Rättsfaktum – Villkor i en rättsregel ("om...").

Rättsföljd – Konsekvens i en rättsregel ("...så...").

Sanktionerad – Kan genomdrivas med tvång av staten.

Civilrätt – Reglerar förhållanden mellan enskilda.

Offentlig rätt – Reglerar förhållandet mellan det allmänna och enskilda.

Exekutionstitel – Dom eller beslut som kan verkställas av Kronofogden.

Juridisk metod – Systematisk arbetsgång för att lösa juridiska problem.

From:

<https://juridik.kristiansen.nu/> - **Juridik på gymnasiet**

Permanent link:

<https://juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=begreppintro>

Last update: **2025/08/25 10:47**

